مدیریت شهری
شماره ۳۵ تابستان ۱۳۹۳
No.35 Summer 2014
۵۵-۶۶
زمان دریافت مقاله: ۱۳۹۲/۳/۴ زمان پذیرش نهایی: ۱۳۹۳/۲/۱

تأثیر استقرار شهرداری الکترونیکی بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها

عبدآله محمودی - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی‌واحد مهاباد،گروه مدیریت و بانکداری، مهاباد، ایران.
کامل داودی*-دانشجوی دکترای تخصصی مدیریت دولتی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران.

چکیده
مدتهای مدیدی است که شهرداری الکترونیکی به عنوان رویکردی نوین در عرصه مدیریت شهری، معرفی شده است و پیگیری می‌شود. این رهیافت مدیریتی می‌کوشد تا ارائه خدمات متعارف به شهروندان از سوی شهرداری‌ها را بر اساس فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی و مبتنی بر ساز وکارهای برخاسته از ارتباطات، شکل دهد. شفافیت عملکرد به معنای این است که ساختار عملکردهای بخش عمومی، تصمیمات و سیاست‌گذاری مالی، حساب‌های بخش عمومی و پیش‌بینی‌های مالی، همگی در معرض اطلاع عموم قرار داشته باشند. هدف پژوهش حاضر، بررسی تاثیر استقرار شهرداری الکترونیکی بر شفافیت عملکرد می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شهرداری‌های جنوب استان آذربایجان غربی بوده و جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است. در پژوهش حاضر ابعاد شهرداری الکترونیکی به سه نوع خدمت متفاوت شامل ارائه اطلاعات برون خط، ارائه خدمات برخط و ساز وکارهای درون خط تقسیم شده است. جهت تحلیل داده‌ها از آزمون فریدمن و آزمون ویلکاکسون استفاده شده است و نتایج نشان دهنده این است که همه ابعاد شهرداری الکترونیک بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها تأثیر دارند.
واژگان کلیدی: شهرداری الکترونیک، شفافیت عملکرد، اطلاعات برون خط، خدمات برخط، فعالیت‌های درون خط.

Impact of Electronic Municipality on Transparency of Municipal Performance

Abstract
Has long been a municipality as a new approach in the field of urban management, and tracking is introduced. This management approach strives to provide common services to the citizens of the municipality based on modern information and communication technology-based mechanisms arising from the communication form. Transparency means that the performance of public functions, financial decisions and policies, public sector accounts, and pre financial projections, they are subject to public notice. The purpose of this study is to examine the impact of commerce on the transparency function. The population of municipalities in the southern province of West Azerbaijan and questionnaires were used to collect data. In this study three types serve different aspects of commerce, including providing information offline, online services and mechanisms is the dividing line. The analysis of data Friedman test and the Wilcoxon test was used and the results indicate that all aspects of commerce have an impact on the transparency of municipal performance.
Keywords: Commerce, transparency, performance, information, offline, online services, activities within the

* نویسنده مسئول مکاتبات، شماره تماس: ۰۹۳۵۹۶۲۴۷۱۵؛ رایانامه: Kamel.davoodi@gmail.com

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

مقدمه

گسترش شهرها به همراه افزایش جمعیت و توسعه کالبدی آنها، از یک سو سبب افزایش حجم فعالیت‌های شهروندان، درون عرصه‌های فضایی و کالبدی شهرها شده است، و از سوی دیگر گسترش در بُعد فیزیکی بر وسعت و کمیت این کنش‌ها و فعالیت‌ها افزوده است. حجم بالای فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی در شهرها که با گسترگی کالبدی و فضایی آن در آمیخته است، موجبات بروز مشکلات متعددی در زندگی شهروندان در عرصه‌های زندگی فردی و اجتماعی شده است. شهرداری الکترونیکی به عنوان رویکردی نوین در عرصه جهانی و مدیریت شهری معرفی شده است و این رهیافت مدیریتی می‌کوشد تا ارائه خدمات متعارف به شهروندان از سوی شهرداری‌ها را بر اساس فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی و مبتنی بر ساز وکارهای برخاسته از ارتباطات، دورادور شکل دهد. شفافیت عملکرد به معنای این است که ساختار عملکردهای دولت، تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های مالی، حسابهای بخش عمومی و پیش بینی‌های مالی همگی در معرض اطلاع عموم قرار داشته باشند. شفافیت عملکرد، پاسخگویی را تقویت می‌کند، بنابراین، اعتبار نهادهای دولتی را افزایش داده و کاهش هزینه‌ها و حمایت بیشتر آحاد جامعه را به دنبال خواهد داشت. یکی از عناصر ضروری شفافیت، دسترسی مردم به اطلاعات مالی است. انجام امور به صورت الکترونیکی، از اختلالات و اغتشاشاتی که در ادارات وجود دارد، می‌کاهد و سیستم‌های کنترلی پیشرفته که با بهره‌گیری از فناوری اطلاعات قابل اعمال می‌باشند، از بروز بسیاری از سوءاستفاده‌ها، جلوگیری خواهند کرد. این سیستم‌های کنترلی و نظارتی باعث می‌شوند که تمام فرایندهای اداری تحت کنترل بوده و تخلفات اداری در هیچ مورد صورت نگیرد، که این امر در نهایت رضایت‌مندی مردم را در دریافت عادلانه خدمات به همراه خواهد داشت.

در حال حاضر، اکثر خدمات شهرداری‌ها به صورت سنتی می‌باشد که این فرآیند، طولانی، وقت‌گیر و همراه با کاغذبازی است و به نیروی انسانی فراوانی نیازمند است که این روال اداری گسترده برای شهرداری و برای مراجعه کنندگان، پر هزینه و زمان بر است. همچنین به علت سنتی بودن مراحل کار، پرداخت‌ها و دریافت‌ها نیازمند کنترل‌های زیادی می‌باشد که همه این عوامل باعث مبهم شدن عملکرد می‌شود و همچنین باعث به وجود آمدن مشکلات عدیده‌ای برای شهرداریها خواهد شد. شهرداری‌ها در شهرهای بزرگ، لازم است از روش‌های سنتی دست برداشته و در انجام امور خود از سیستم الکترونیک و مجازی بهره گیرند. دنیایی که در آن فعالیت‌ها بسیار سریعتر و مطمئن‌تر انجام می‌گیرد و نیازی به تراکم فیزیکی جمعیت در این نهادها نیست. لازم است جهت کاهش ترافیک شهری، هزینه‌های انجام کار، برخوردها و ناراحتی‌های روانی، فساد اداری و ده‌ها مشکلی که همه روزه شهرداری‌ها با آن روبرو هستند، چاره اندیشند و به نظر می‌رسد یکی از راه‌حل‌های این مشکلات ایجاد شهرداری‌های مجازی باشد که از مشکلات یاد شده می‌کاهند و حتی به بهبود روندکاری نیز منجر می‌شوند.

ادبیات نظری و تجربی پژوهش

دولت الکترونیک

از اوایل قرن بیستم و با نفوذ فناوری تلفن در ساختار دولت تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات نوین بر شیوه اداره امور دولتی آغاز شد. هر چند زمینه‌ها و خاستگاه آن را می‌توان به قرن هجدهم و پدیده تلگراف نسبت داد. در دهه ۷۰ میلادی، گسترش کامپیوتر و بکارگیری آن در ساختار دولت باعث رونق کاربردهای آن شد و تلاش گسترده‌ای برای دیجیتالی کردن دولت در آن زمان آغاز گردید (مقدسی و فیضی، ۱۳۸۸). روند ایجاد دولت الکترونیک بدین صورت بوده است که در طول نیمه دوم دهه ۱۹۹۰، بخش خصوصی آمریکا مسئول خلق خدمات الکترونیکی شد. وجود فناوری WEB[1]، به برانگیختن برخی اقدامات تجاری شرکتها منجر شد و نتایج خوب و قابل توجهی از این اقدامات حاصل گردید. به رهبران دولتی پیشنهاد داده شد که «لطفاً از فناوری اطلاعات استفاده کنید و اجازه دهید که خدماتتان بیشتر در

1. World Wide Web

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

جدول ۱. پیشینه نظری و تجربی پژوهش؛ ماخذ: یافته‌های تحقیق.

نویسنده	سال	موضوع پژوهش	نتایج پژوهش
امیر فرمانبر	۱۳۸۹	ارزیابی شهرداری الکترونیکی اصفهان	وی به ارزیابی برخی از راه کارهای پیشنهادی برای بهتر شدن شاخص هایی فناوری اطلاعات می پردازد. پژوهشگر در این تحقیق مدل و شاخص های به ارزیابی آمادگی الکترونیکی شهرداری اصفهان اشاره می کند و نتیجه می گیرد که شهرداری اصفهان دارای دو مزیت بزرگ است، اول اینکه دارای نیروی متخصص در حد متوسط است و دوم اینکه زیر ساخت های مناسبی جهت پیشرفت در آینده دارد.
اکبر کیانی	۱۳۹۰	شهر هوشمند ضرورت هزاره سوم در تعاملات یکپارچه شهرداری الکترونیک	شهر هوشمند و شهر الکترونیک به عنوان روشی نوین در جهت حل بسیاری از مشکلات موجود در مسیر مدیریت کارآمد شهری، مطرح گردد و همچنین به بررسی نقش عمده شهرداری الکترونیک پرداخته و به واکاوی خدمات شهرداری الکترونیک به شهروندان و وضعیت ایجاد شهر الکترونیک در ایران و موانع پیش روی آن پرداخته شده است، پژوهشگر نتیجه می گیرد که حرکت به سوی شهرهای الکترونیک با توجه به افزایش جمعیت و تغییر ساختار روابط بین افراد امری اجتناب ناپذیر است.
علی حکمت نیا	۱۳۹۰	رابطهٔ آگاهی شهروندان از حقوق شهروندی با پاسخگویی و شفافیت سازمانها	آگاهی شهروندان موجب رسیدن ایشان به حقی است که جامعه برای آنها در نظر می‌گیرد. در انجام تحقیق شهروندان سه منطقه از شهر تهران به عنوان جامعهٔ آماری درنظر گرفته شده اند، یافته های تحقیق حاکی از آن است که افزایش آگاهی مردم، موجب مشارکت بیشتر آنها برای ادای تکالیف در امور شهری و توسعهٔ شهروند فعال می شود.
اندرسون	۲۰۰۹	تعامل دولت الکترونیک و شفافیت در نهادهای دولتی	برای انجام این پژوهش ۱۴۹ کشور جهان در بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۹ میلادی مورد مطالعه قرار گرفته‌اند و نتایج از وجود رابطه مثبت و اقتصادی دولت الکترونیک بر شفافیت اداری را نشان داد.
هی لی	۲۰۰۸	کاربرد روز افزون دولت الکترونیک برای بهبود شفافیت بخش‌های دولتی و نبرد با فساد اداری	مطالعه این موضوع به وسیله روش کاربرد تئوری سازمانی (رسمی) از منظر تجزیه و تحلیل انجام شده است و در همین راستا روشی به نام سیستم OPEN را معرفی می‌کند. این تحقیق در سئول انجام شده است و چگونگی کاربرد سیستم دولت الکترونیک برای مبارزه با فساد را در دولت محلی مورد ارزیابی قرار داده و از آن به عنوان نمونه‌ای برای کاربرد در سایر نقاط جهان نام برده است.
لیو	۲۰۰۵	اثر استقرار فناوری اطلاعات بر افزایش شفافیت و پاسخگویی	پژوهشگر جهت انجام این پژوهش به جمع آوری داده های در هفتاد کشور جهان پرداخته است نتیجه می‌گیرد که اثرات استقرار فناوری بر افزایش شفافیت معنی داری است.
برتوت	۲۰۱۰	اثر فناوری اطلاعات و ارتباطات در ایجاد شفافیت	در سال‌های اخیر دولت‌های زیادی در سراسر جهان سعی کرده‌اند که فعالیت‌های خود شفاف کنند، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات از منظر بسیاری از دولت‌ها به عنوان ابزاری مقرون به صرفه و مناسب برای ترویج شفافیت و کاهش فساد تعبیر می‌شود. اما هنوز بسیاری از دولت‌ها به این مسئله شک دارند که دولت الکترونیک باعث شفافیت بیشتر خواهد شد یا نه؟ نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که شفافیت معلول عوامل زیادی است و در نتیجه باید با در نظر گرفتن عوامل متعددی به سوی بهبود شفافیت رفت و در این میان دولت الکترونیک می تواند یکی از این عوامل متعدد باشد.

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

دسترس باشد، همچنین هرگز از فناوری وب نهراسید، اما همواره برای آن برنامه ریزی کنید» (اصغرنیا، ۱۳۸۸).

«**دولت الکترونیک**»[۲] عبارت است از ارائه خدمات و اطلاعات دولتی از طریق اینترنت یا سایر رسانه‌های الکترونیکی که در این صورت سیستم‌های ارائه خدمات و اطلاعات مبتنی بر اینترنت و برخلاف ساختارهای سنتی که سلسله مراتبی، خطی و یک طرفه‌اند، حالتی غیر سلسله مراتبی، غیرخطی و دو طرفه به خود گرفته و به صورت بیست و چهار ساعته و هفت روز هفته به ارائه خدمات بر خط می‌پردازد (یعقوبی، ۱۳۸۸). همچنین «**شهر الکترونیک**»[۳]، شهری است که اجرای اکثر فعالیت‌های آن از طریق امکانات مبتنی بر اینترنت و سیستم‌های الکترونیک امکان پذیر باشد، که در آن مردم برای کارهای روزمره خود را می‌توانند از طریق کامپیوتر شخصی خود، هنگامی‌که به اینترنت متصل هستند انجام دهند. همین‌طور مشارکت در فعالیت‌های شهری از جمله ارتباط با مسئولین ادارات، بنگاه‌های اقتصادی و اجتماعی، شهردار و سایر مسئولین شهری تا حد زیادی تسهیل می‌گردد و خدمات به شهروندان به شکل ساده‌تر و مطلوب‌تر ارائه می‌شوند (Burn & Robins, 2003).

کاستلز[۴] درکتاب «**عصر اطلاعات**» می‌نویسد: شهر اطلاعاتی نیازمند شهروندان اطلاعاتی است. او معتقد است بازسازی سرمایه داری به همراه فناوری‌های نوین، منجر به تحول اجتماعی و در نتیجه تحول شهر شده است. این تحول، شهر دو قطبی[۵] را جایگزین شهرهای سنتی می‌کند (سلسله، ۱۳۹۰).

در این بین مجموعه تحولات بزرگی که در جامعه بشری اتفاق می‌افتد، شهروند، جامعه را به سمتی سوق می‌دهد که مهارت زیستن در چنین جامعه‌های را پیدا کند. در اینجا مفهوم «**شهروند الکترونیکی**»[۶] نمود پیدا می‌کند که فردی است دارای توانایی استفاده از فناوری اطلاعات در انجام امور روزمره خود داشته و می‌تواند خدمات مورد نیاز خود را با استفاده از ابزارها و سیستم‌های الکترونیکی از منزل، ادارات و موسسات ذی‌ربط دریافت نماید. بنابراین، شهروند الکترونیک کسی است که در محیط کار، محل تفریح، آموزش، ارتباطات روزمره و تراکنش‌های مالی، بتواند ابزارهای الکترونیکی مختلف از جمله رایانه و اینترنت را به خدمت بگیرد و به راحتی امـور مختلف روزمره خود را انجام دهد (حق پناه، ۱۳۹۱). مقوله فناوری اطلاعات با گستردگی امروز خود در بین مجامع عصر حاضر جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است. از این رو دولت‌ها و سازمان‌ها می‌توانند از طریق شبکه‌های الکترونیکی با شهروندان تبادل‌نظر، اطلاع رسانی و تراکنش داشته و در ارائه خدمات مجازی به صورت الکترونیکی عمل نمایند (کیانی، ۱۳۹۰).

لذا ازآنجاکه شهرداری ها، قسمت عمده‌ای از فعالیت سازمان‌ها را در شهرها عهده دار، و در هر نوع برنامه ریزی و تصمیم گیری مدیریت شهری، سهم عمده‌ای را دارا هستند، می‌توانند کانون تجلی شهر الکترونیکی باشند (فرمانبر و سید جوادی و یزدان پناه، ۱۳۸۷). بنابراین می‌توان گفت که شهرداری الکترونیکی، سازمانی است که با بهره‌گیری از فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، خدمات خود را در حوزه وظایف شهرداری به صورت سریع قابل دسترسی و امن به شهروندان ارائه می‌دهد. (سرافرازی، ۱۳۹۰). شهرداری الکترونیکی می‌تواند مزایای زیرا به همراه داشته باشد:

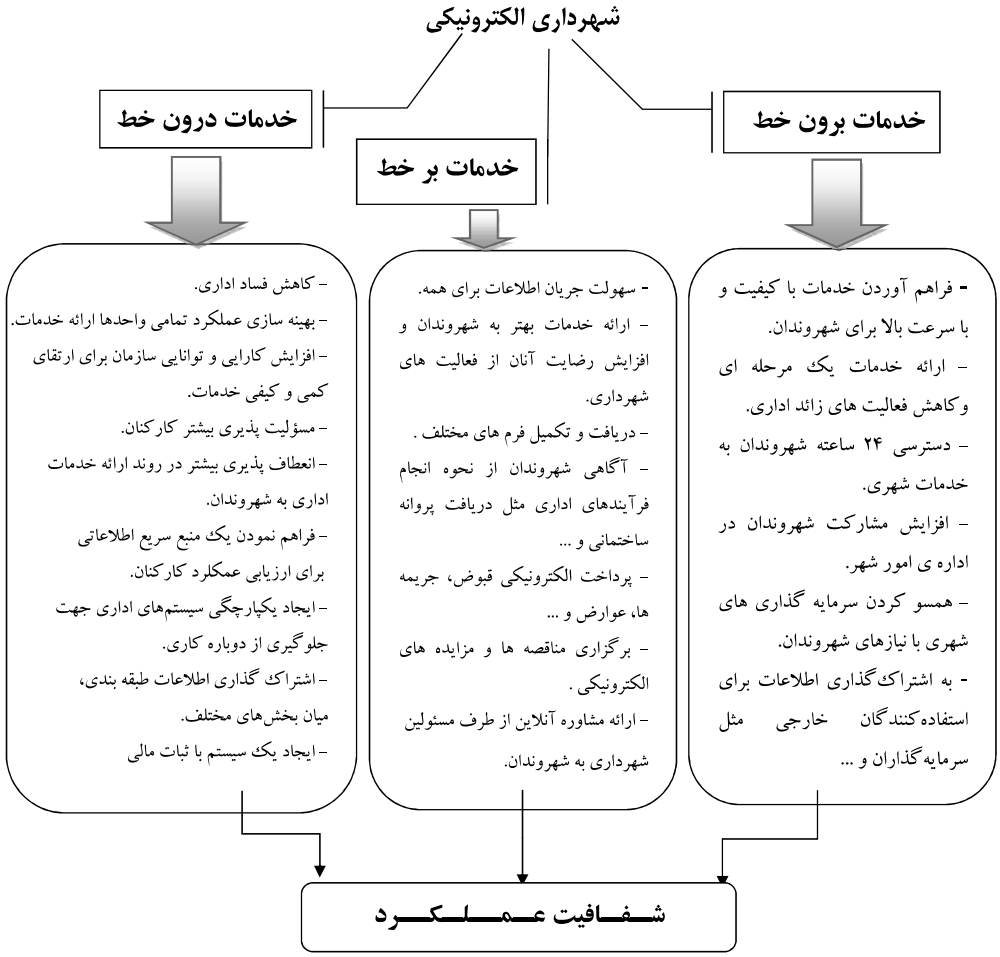
۱. «ایجاد یک سیستم با ثبات و جامع درگردش پول»؛
۲. «ارائه خدمات تک مرحله‌ای»؛
۳. «جلوگیری از روش‌های قدیمی‌تر»؛
۴. «کاهش کنترل دستی»؛
۵. «شفافیت عملکرد»؛
۶. «کاهش ترافیک شهری»؛ و
۷. کاهش تراکم و ازدحام فیزیکی ارباب رجوع» (جلالی، ۱۳۸۶).

شفافیت عملکرد

شفافیت عملکرد یکی از ضرورت‌های کلیدی مدیریت دولتی در شرایط کنونی است و از بهترین الگوهای حکمرانی مردم سالار تلقی می‌شود که صاحبان قدرت را

2. E-Government
3. E-City
4. Manoel Kastelz
5. Dipole City
6. E-Citizen

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

نمودار ۱. مدل مفهومی‌تحقیق؛ ماخذ: نگارندگان.

مدیریت شهری
فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۳۵ تابستان ۱۳۹۳
No.35 Summer 2014

دربرابر شهروندان پاسخگومی‌نمایند (Bonz,2005). در حقیقت شفافیت یکی از ارکان اصلی مدیریت دولتی است‌که تصویری از عدالت، برابری[۷]، اعتماد و انصاف[۸] را به ذهن متبادر می‌سازد و می‌تواند برای بهبود شرایط و اثربخشی مدیریت دولتی مورد استفاده قرارگیرد (غلام زاده، ۱۳۹۱). شفافیت عملکرد یکی از پایه‌های اصلی دموکراسی و جمهوریت و ملازم با «حق دانستن» است. **«شفاف‌سازی»** را می‌توان به شفاف‌سازی اطلاعات، شفاف‌سازی مشارکتی و شفاف‌سازی عملکرد و پاسخگویی تقسیم‌کرد (Tanzi, 2010). مهمترین نتایج شفاف‌سازی، ارتقای کیفیت تصمیمات متخذه، افزایش اعضای حلقه تصمیم‌گیری،کاهش فساد و سوء استفاده از موقعیت به منظورکسب منافع فردی یا جناحی، و اطلاع قانونمند مردم از فرایندهای تصمیم‌گیری می‌باشد (Fesher,2004). شفافیت یعنی اینکه، تصمیمات‌گرفته شده، بیطرفانه و منصفانه بوده و توسط راه و روشی‌که قوانین و مقررات را دنبال می‌کنند، اجرا گردند (Gally,2009). همچنین مفهوم شفافیت این است که اطلاعات بطور آزادانه در دسترس بوده و دستیابی به آنها مستقیماً و بدون درنگ صورت‌گیرد، تا افرادی که قرار است تحت تأثیر این تصمیمات واقع شوند، بطورکامل از آنها مطلع گردند، بدین معناکه اطلاعات‌کافی تهیه شده و بصورت مستند و نوشته صریح و قابل درک برای عموم ارائه شود (سجادی، ۱۳۸۷). شفافیت در فرهنگ وبستر[۹](۱۹۷۲) باز بودن یاگشودگی سازمانها یا نهادهای دولتی (دسترسی آسان به به عملیات داخل سازمان)، آشکار بودن مؤسسات (وضوح)، صداقت و قابلیت درک آسان تعریف شده

7. Equality
8. Trust and fairness
9. Webster's dictionary

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

است. در این تعریف منظور از باز یا گشودگی، دسترسی آسان به عملیات داخل سازمان، و منظور از آشکار بودن موسسات، وضوح اطلاعات است (رمضانی و مرادی، ۱۳۸۸). هدف پژوهش حاضر این است که بررسی کند، با توجه به مفاهیم دولت الکترونیک و تأثیرات آن بر شفافیت عملکرد دولت و نهادهای وابسته به آن، آیا در عمل و در بستر فعلی سازمان‌های دولتی در کشور، الکترونیکی کردن ارگان‌های دولتی و عمومی‌باعث شفافیت‌کارکرد و عمل آنها خواهد شد یا خیر و همچنین میزان انطباق تئوری با تجربه را در مهمترین ارگان‌های شهری که صرفاً؛ شهرنشینان مواجه است، به بوته آزمایش بگذارند، لذا تأثیر شهرداری الکترونیک بر شفافیت عملکرد مورد ارزیابی قرار دهیم.

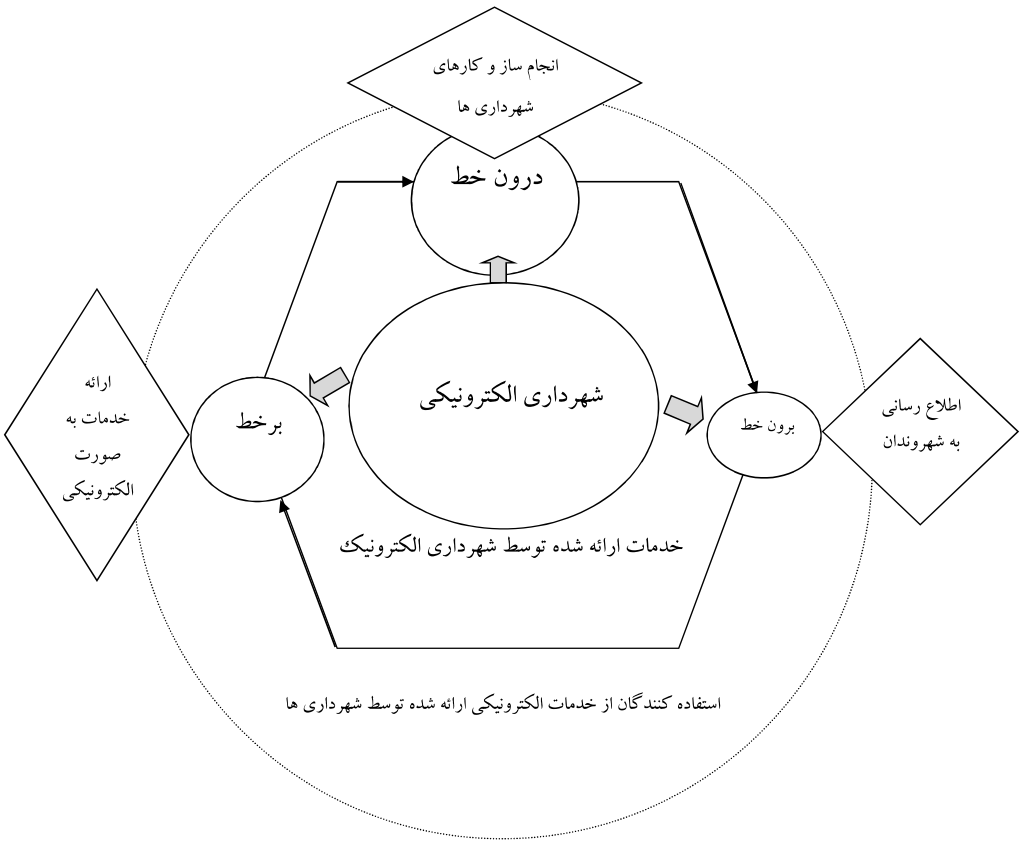
متغیرهای پژوهش

الف) متغیر مستقل این پژوهش، **شهرداری الکترونیک** می‌باشد. شهرداری‌ها جزو معدود ارگان‌های عمومی‌هستند که به طور مستقیم یا غیرمستقیم با شهروندان در ارتباط هستند، به همین دلیل جهت ارائه خدمات بهتر به شهروندان و فراهم آوردن پاسخگویی و شفافیت در عملکرد آنها، مدل جدیدی از شهرداری‌ها طراحی شده که شهرداری الکترونیکی نام دارد. شهرداری الکترونیک در همه جای جهان سه خدمت عمده را ارائه می‌دهد:

۱. «**ارائه اطلاعات برون خط**»؛ این نوع اطلاعات شهرداری الکترونیکی برای شهروندانی طراحی شده است‌که به طور مستقیم با نهاد شهرداری سروکار ندارند و هدف از ارائه اینگونه اطلاعات، صرفاً اطلاع رسانی و یا کسب اطلاعات شهری می‌باشد.

۲. «**ارائه خدمات برخط**»؛ این نوع خدمت برای شهروندانی طراحی شده است‌که به طور مستقیم با نهاد شهرداری سر و کار دارند. ارائه خدمات برخط مزایای زیادی برای شهروندان و شهرداری‌ها به همراه دارد.

۳. «**انجام فعالیت‌ها و ساز و کارهای درون خط**»؛ این نوع

نمودار ۱. مدل کارکردی دولت الکترونیک

فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۳۵ تابستان ۱۳۹۳
No.35 Summer 2014

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

جدول ۲. جامعه آماری و نمونه آماری با استفاده فرمول کوکران

شهر		تعداد کل کارمندان	تعداد کل کارمندان دارای مدرک لیسانس به بالا	حجم نمونه
ارومیه	مرد	۱۵۳۶	۹۱	۷۴
	زن	۱۳۹	۳۲	۳۰
مهاباد	مرد	۴۳۲	۳۰	۲۸
	زن	۹	۲	۲
بوکان	مرد	۱۷۲	۲۳	۲۲
	زن	۲	۲	۲
پیرانشهر	مرد	۱۵۳	۱۰	۱۰
	زن	۲	۲	۲
۲۴۴۵			۱۹۲	۱۷۰

فعالیت و سازوکار شهرداری الکترونیکی برای پرسنل شاغل در شهرداری طراحی شده است، زیراکه شهرداری الکترونیکی به طور مستقیم برکارایی پرسنل تأثیر خواهد گذاشت و باعث ایجاد نوعی کنترل سیستماتیک بر فعالیت‌کارکنان و هماهنگ سازی ساز وکارهای شهرداری خواهد شد.

ب) متغیر وابسته این پژوهش عبارت است از **شفافیت عملکرد**. ارتقای شفافیت عملکرد، می تواند نقش مهمی را در راستای افزایش اعتماد عمومی، افزایش پاسخگویی وکاهش فساد اداری در شهرداری، ایفاکند.

فرضیه‌های این پژوهش عبارتند از:

۱ـ استقرار شهرداری الکترونیکی بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها مؤثر است (اصلی).

۲ـ ارائه اطلاعات برون خط بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها مؤثر است.

۳ـ ارائه خدمات بر خط بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها مؤثر است.

۴ـ انجام فعالیت‌ها و ساز وکارهای درون‌خط بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها مؤثر است.

مواد و روش‌ها

این تحقیق از نظر هدف،کاربردی و از نظر ماهیت به لحاظ اینکه با دریافت نظرات کادر شهرداری، عوامل موثر بر شفافیت عملکرد را مورد بررسی قرار می‌دهد، توصیفی- پیمایشی است. از آنجاکه این پژوهش به بررسی عوامل مؤثر بر شفافیت عملکرد می‌پردازد، از نوع اثربخشی است، از نظر هدف‌کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی- پیمایشی از نوع میدانی است.برای جمع آوری اطلاعات از شهرداری‌های جنوب استان آذربایجان غربی استفاده شده است‌که ترکیب جنسیتی پرسنل در جدول ذیل ارائه شده است. حجم‌کل جامعه آماری ۲۴۴۵ و حجم نمونه بر اساس فرمول‌کوکران ۱۷۰ نفر می‌باشد.

گردآوری اطلاعات به دو شکل‌کتابخانه‌ای و میدانی بوده است. جهت گردآوری اطلاعات در زمینه مبانی نظری و ادبیات موضوع، از منابع کتابخانه‌ای، مقالات و سایت‌های اینترنتی و کتابهای مورد نیاز استفاده شده است و در روش میدانی به منظور جمع آوری داده‌ها و اطلاعات برای تجزیه و تحلیل، از پرسشنامه پنج گزینه‌ای بر اساس **طیف لیکرت** استفاده‌گردیده است. به منظور تعیین **پایایی پرسشنامه**، از **روش آلفای کرونباخ** استفاده شده است. نتیجه در جدول زیر خلاصه شده است و نشان دهنده آن است که موارد مورد نظر در پرسشنامه از پایایی قابل قبولی برخوردار می‌باشند.

پرسشنامه‌ی مورد استفاده در پژوهش محقق ساخته می‌باشد. سوألات بکار رفته در پرسشنامه، استنتخراج شده از تئوری، در اختیار محققین صاحب نظر قرارگرفت و دیدگاه‌های اصلاحی آنها اخذگردید. بنابراین اعتبار این

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

پرسشنامه از طریق روایی صوری تعیین شده است. همچنین تعداد ۲۵ پرسشنامه در مرحله پیش آزمون، از سوی کارکنان شهرداری تکمیل گردید و پس از بازبینی نحوه واکنش آزمودنی‌ها به سوألات، و مشورت با افراد صاحب نظر، نقایص ساختاری، محتوایی و روش گویه‌های پرسشنامه، مشخص و اصلاح گردید.

جدول ۳. آماره پایایی پرسشنامه

پایایی آزمون	
تعداد سوالات	آلفای کرونباخ
۳۲	۰/۸۵۸

جهت ارائه شاخصهای توصیفی از فروانی، میانگین و انحراف معیار و در سطح آمار استنباطی برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها از نمودار Q-Q plot و آزمون گلموکروف- اسمیرنوف استفاده شده است. با توجه به نرمال نبودن داده‌ها، آزمون ویلکاکسون مورد استفاده قرارگرفت. این آزمون از آزمون‌های ناپارامتری است که برای ارزیابی همانندی دو نمونه وابسته با مقیاس رتبه ای به‌کار می‌رود. این آزمون اندازه تفاوت میان رتبه‌ها را در نظر می‌گیرد، بنابراین متغیرها می‌توانند دارای جواب‌های متفاوت و یا فاصله‌ای باشند.

با توجه به خروجی‌های نرم افزار spss نتیجه نهایی این است که هر سه مشخصه شهرداری الکترونیک شامل خدمات برون خط، بر خط و ساز وکارهای درون خط بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها تأثیر معنادار دارند و فرضیه H_1 مبنی وجود ارتباط معنی‌دار بین سه متغیر فرعی شهرداری الکترونیکی بر شفافیت عملکرد در شهرداری‌ها تأیید می‌شود. همچنین در جدول رتبه بندی متغیرها، متغیر سوم یعنی انجام فعالیت‌ها و سازو کارهای درون خط با شاخص ۲/۲۲ بیشترین تأثیر را بر شفافیت عملکرد در شهرداری‌ها دارد و سپس متغیر دوم یعنی ارائه خدمات برخط با شاخص ۲/۰۱ بیشترین تأثیر را بر شفافیت عملکرد در شهرداری‌ها دارد و نهایتاً متغیر اول یعنی ارائه اطلاعات برون خط با شاخص ۱/۷۶ در مکان سوم رتبه بندی تأثیرات شهرداری الکترونیکی بر شفافیت عملکرد، قرار دارد.

جدول ۴. آزمون فریدمن

	رتبه بندی
برون خط	۱/۷۶
بر خط	۲/۰۱
درون خط	۲/۲۲

فرضیه فرعی اول پژوهش: ارائه اطلاعات برون خط بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها مؤثر است. برای مشخص نمودن آزمون مقایسه‌ای، ابتدا فرض نرمال بودن داده‌های مربوط به ارائه اطلاعات برون خط با استفاده از نمودار Q-Q plot و آزمون گلموکروف-اسمیرنوف را آزمون می‌کنیم.

با توجه به نتایج جدول فوق،که در آن میزان سطح معنی داری آزمون گلموکروف-اسمیرنوف ۰/۰۰۰ که کمتر از α =۰/۰۵ گزارش شده است؛ نرمال نبودن داده‌های مربوط به متغیر ارائه اطلاعات برون خط را تأیید می‌کند. قبل از بررسی آماری فرضیه‌ها می بایست آنها را به صورت فرضیه های آماری مشخص نمود. فرض (صفر)H_0: میزان پارامتر میانه ارائه اطلاعات برون خط بیشتر یا مساوی ۳ می باشد. یعنی ارائه اطلاعات برون خط برروی شفافیت عمکرد تاثیرگذار نیست. فرض(مقابل) H_1: میزان پارامتر میانه ارائه اطلاعات کمتر از ۳ می باشد و این نشان‌دهنده این است که ارائه اطلاعات برون خط بر روی شفافیت عمکرد تاثیرگذار است.

H_0:Median $\geq$ ۳

H_1:Median $<$ ۳

جدول ۵. نتایج آزمون گلموکروف-اسمیرنوف برای متغیر ارائه اطلاعات برون خط پاسخ دهندگان

شرح آزمون گلموکروف-اسمیرنوف			
سطح معنی‌داری(یک طرفه)	تعداد	آماره	اطلاعات برون خط
۰/۰۰۰	۱۶۱	۰,۰۲۵	

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

که در آن مقدار ثابت ۳، مقدار پیشنهادی برای میانه متغیر ارائه اطلاعات برون خط می‌باشد.

از نتایج جدول فوق، که در آن میزان سطح معنی داری آماره آزمون W تک نمونه ای ۰/۰۰ کمتر از α =۰/۰۵ گزارش شده است؛ می توان نتیجه گرفت که فرض صفر رد می‌شود؛ بنابراین مقدار پارامتر میانه ارائه اطلاعات کمتر از ۳ می‌باشد. یعنی ارائه اطلاعات برون خط بر روی شفافیت عملکرد تأثیرگذار است.

فرضیه فرعی دوم پژوهش: ارائه خدمات برخط بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها مؤثر است. برای مشخص نمودن آزمون مقایسه‌ای، ابتدا فرض نرمال بودن داده‌های مربوط به ارائه خدمات برخط با استفاده از نمودار Q-Q plot و آزمون گلموکروف ـ اسمیرنوف مورد بررسی قرار می‌گیرد.

با توجه به نتایج جدول فوق، که در آن میزان سطح معنی‌داری آزمون گلموکروف ـ اسمیرنوف ۰/۰۰۰ که کمتر از α =۰/۰۵ گزارش شده است؛ نرمال نبودن داده‌های مربوط به متغیر ارائه اطلاعات برون خط، تأیید می‌شود. قبل از بررسی آماری فرضیه‌ها می‌بایستی ابتدا آنها را به‌فرضیه‌های صورت آماری فرض‌بندی نماییم: فرض (صفر) H_0: میزان پارامتر میانه ارائه خدمات برخط بیشتر یا مساوی ۳ می‌باشد. یعنی ارائه خدمات برخط بر روی شفافیت عملکرد تأثیرگذار نیست. فرض (مقابل) H_1: میزان پارامتر میانه ارائه خدمات برخط کمتر از ۳ می‌باشد، یعنی ارائه خدمات برخط بر روی شفافیت عملکرد تأثیرگذار است، که در آن مقدار ثابت ۳، مقدار پیشنهادی برای میانه متغیر ارائه خدمات برخط می‌باشد.

از نتایج جدول فوق، که در آن میزان سطح معنی‌داری آماره آزمون W تک‌نمونه‌ای ۰/۰۰ کمتر از α =۰/۰۵ گزارش شده است؛ می توان نتیجه گرفت که فرض صفر رد می‌شود؛ بنابراین مقدار پارامتر میانه ارائه اطلاعات کمتر از ۳ می‌باشد. یعنی ارائه خدمات برخط بر روی شفافیت عملکرد تأثیرگذار است.

جدول ۶. آماره‌ی خلاصه نتایج آزمون تک نمونه‌ای ویلکاکسون برای ارائه اطلاعات برون خط پاسخ‌دهندگان

	تعداد	شرح آزمون W تک نمونه ای			
		انحراف استاندارد	میانه برآورد شده	آماره W	سطح معنی‌داری(یکطرفه)
ارائه خدمات برون خط	۱۶۱	۰,۳۷۴۳۶	۱,۷۶	۱,۷۲۳۳	۰,۰۰۰

جدول ۷. نتایج آزمون گلموکروف-اسمیرنوف برای متغیر ارائه خدمات بر خط پاسخ‌دهندگان

شرح آزمون گلموکروف-اسمیرنوف			
سطح معنی‌داری(یک طرفه)	تعداد	آماره	اطلاعات بر خط
۰,۰۰۰	۱۶۱	۰,۲۰	

جدول ۸. آماره‌ی خلاصه نتایج آزمون تک نمونه‌ای ویلکاکسون برای ارائه خدمات بر خط پاسخ‌دهندگان

	تعداد	شرح آزمون W تک نمونه ای			
		انحراف استاندارد	میانه برآورد شده	آماره W	سطح معنی‌داری(یکطرفه)
ارائه خدمات بر خط	۱۶۱	۰,۴۶۲۸۴	۲,۰۱	۱,۸۸۶۶	۰,۰۰۰

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

جدول ۹. نتایج آزمون گلموکروف-اسمیرنوف برای متغیر فعالیت‌های درون خط پاسخ‌دهندگان

شرح آزمون گلموکروف-اسمیرنوف			
سطح معنی‌داری(یک طرفه)	تعداد	آماره	فعالیت های درون خط
۰,۰۰	۱۶۱	۰,۲۷	

جدول ۱۰. آماره‌ی خلاصه نتایج آزمون تک نمونه‌ای ویلکاکسون برای فعالیت‌های درون خط پاسخ‌دهندگان

	تعداد	شرح آزمون W تک نمونه ای			
		انحراف استاندارد	میانه برآورد شده	آماره W	سطح معنی‌داری(یکطرفه)
فعالیت‌های درون خط	۱۶۱	۰.۶۳۹۰۵	۲,۲۲	۱,۹۹۵۲	۰,۰۰۰

فرضیه فرعی سوم پژوهش: فعالیتها و سازوکارهای درون‌خط بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها مؤثر است. برای مشخص نمودن آزمون مقایسه‌ای، ابتدا فرض نرمال بودن داده‌های مربوط به ارائه اطلاعات درون خط با استفاده از نمودار Q-Q plot و آزمون گلموکروف-اسمیرنوف را آزمون می‌کنیم.

با توجه به نتایج جدول فوق، که در آن میزان سطح معنی‌داری آزمون گلموکروف- اسمیرنوف، می توان نتیجه گرفت که نتایج این روش، نرمال نبودن داده‌های مربوط به متغیر فعالیت‌های درون‌خط را تأیید می‌کند. فرض (صفر)H_0: میزان پارامتر میانه فعالیت‌های درون‌خط بیشتر یا مساوی ۳ می‌باشد، یعنی فعالیت‌های درون‌خط بر روی شفافیت عملکرد تأثیرگذار نیست و فرض (مقابل)H_1: میزان پارامتر میانه ارائه اطلاعات‌کمتر از ۳ می‌باشد یعنی فعالیت‌های درون‌خط بر روی شفافیت عملکرد تأثیرگذار است که در این فروض مقدار ثابت ۳، مقدار پیشنهادی برای میانه متغیر فعالیت‌های درون خط می‌باشد.

از نتایج جدول فوق، که در آن میزان سطح معنی داری آماره آزمون W تک نمونه ای (۰/۰۰) کمتر از α =۰/۰۵ بوده است و نشان می‌دهد که فرض صفر رد می‌شود؛ بنابراین مقدار پارامتر میانه ارائه اطلاعات کمتر از ۳ می‌باشد. یعنی فعالیت‌های درون خط بر روی شفافیت عملکرد تأثیرگذار است. در مجموع، تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها و نتایج حاصل از آزمون ویلکاکسون نشان می‌دهد ارائه اطلاعات برون خط، ارائه خدمات بر خط و فعالیت‌ها و سازوکارهای درون خط از عوامل موثر بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها از دیدگاه پرسنل شهرداری می‌باشند.

نتیجه گیری و جمعبندی

در این پژوهش ابتدا به کلیات موضوع پرداخته شده است، متغیرهای پژوهش که شهرداری الکترونیک و شفافیت عملکرد هستند تشریح شده‌اند، به بیان مسئله و ضرورت پرداختن به این موضوع نیز اشاره شده است و همچنین مدل کارکرد شهرداری الکترونیک نیز طراحی شده است، در بخش بعدی مبانی نظری و تجربی پژوهش در دو بخش تحقیقات داخلی و خارجی در قالب جدول بیان شده است، در قسمت بعدی هدف پژوهش کاربردی است، از نظر ماهیت توصیفی - پیمایشی است و از نظر نوع، میدانی است، جامعه آماری پژوهش حاضر شهرداری‌ها جنوب استان آذربایجان غربی هستند، نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۱۷۰ نفر از پرسنل بخش مالی شهرداری‌های جنوب استان آذربایجان غربی هستند. پرسشنامه پژوهش محقق ساخته می‌باشد و روایی آن صوری است و پایایی آن از روش آلفای کرونباخ بدست آمده است که برابر ۰/۸۵۸ می‌باشد، با استفاده از آزمون کلموگرف- اسمیرنوف نرمال نبودن داده‌ها مشخص شد و همچنین با توجه رتبه ای بودن مقیاس اندازه‌گیری از آزمون ویلکاکسون جهت

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

تحلیل داده‌های پژوهش استفاده شده است، با توجه به خروجی‌های نرم افزار، نتیجه نهایی این است که هر سه بُعد شهرداری الکترونیک شامل خدمات برون خط، برخط و ساز و کارهای درون خط بر شفافیت عملکرد شهرداری‌ها تاثیر معنادار دارند و فرضیه H_1 مبنی وجود ارتباط معنی دار بین سه متغیر فرعی شهرداری الکترونیکی با شفافیت عملکرد در شهرداری‌ها تأیید می‌شود. همچنین در جدول رتبه‌بندی متغیرها، متغیر سوم یعنی انجام فعالیت‌ها و سازوکارهای درون خط با شاخص ۲/۲۲ بیشترین تاثیر را بر شفافیت عملکرد در شهرداری‌ها دارد. متغیر دوم یعنی ارائه خدمات برخط با شاخص ۲/۰۱ مکان دوم تأثیر بر شفافیت عملکرد در شهرداری‌ها را به خود اختصاص می‌دهد. نهایتاً متغیر اول یعنی ارائه اطلاعات برون خط با شاخص ۱/۷۶ در مکان سوم رتبه بندی تأثیرات شهرداری الکترونیکی بر شفافیت عملکرد قرار می‌گیرد. نتایج حاصل نشان می‌دهند که استقرار شهرداری الکترونیکی بر همه جنبه‌های رضایت شهروندان از جمله شفافیت عملکرد شهرداری‌ها و پاسخگویی این نهاد به شهروندان اثر مثبت دارد. نتایج حاصل از این پژوهش با نتایج پژوهش فرمانبر و یزدان پناه موافق بوده است آنها در پژوهش خود با عنوان ارزیابی شهرداری الکترونیکی در اصفهان و مشهد به این نتیجه رسیده‌اند که استقرار شهرداری الکترونیکی بر همه جنبه‌های رضایت شهروندان از جمله شفافیت عملکرد شهرداری‌ها و پاسخگویی این نهاد به شهروندان اثر مثبت دارد و با نتایج پژوهش کیانی نیز موافق بوده است، ایشان نیز به این نتیجه رسیده است، که استقرار شهرداری الکترونیکی ضرورتی انکارناپذیر می‌باشد که باید دیر یا زود همه ابعاد آن در کشور اجرا گردد پژوهشگر همچنین یادآوری می‌کند که استقرار شهرداری الکترونیکی باعث به وجود آمدن تعامل یکپارچه شهرداری‌ها با شهروندان می‌شود، که این موضوع به افزایش آگاهی شهروندان از فعالیت‌های گذشته، حال و آتی شهرداری همراه خواهد شد که به نوبه خود باعث افزایش شفافیت عملکرد شهرداری‌ها در ارائه برنامه‌ها و دریافت بازخور از شهروندان خواهد شد. ضمناً نتایج حاصل از این فرضیه با نتایج پژوهش جلالی و سرافرازی موافق بوده است. آنها در پژوهش خود با عنوان تجربیات پیاده سازی شهرداری الکترونیک در ایران و سایر کشورها به این نتیجه رسیده‌اند، که استقرار شهرداری الکترونیک در ایران و سایر کشورها نشان می‌دهد شهرداری الکترونیکی باعث کاهش هزینه‌های پرسنلی و اداری در شهرداری‌ها خواهد شد و همچنین از مراجعه شهروندان به شهرداری تا حدی زیادی کم خواهد کرد و در مرحله بعد سیستماتیک شدن فعالیتها و ارائه خدمات به شهروندان، انجام کنترل بر فعالیت‌های پرسنل شهرداری به صورت دقیق تری را امکان پذیر خواهد کرد که این موضوع می‌تواند انحرافات و پیچیدگی‌های موجود در انجام فعالیت‌ها را به طور چشم گیری کاهش داده و باعث شفافیت در انجام وظایف پرسنل شهرداری گردد.

پیشنهاد می‌گردد که، شهرداری‌ها در مجموع یک برنامه بلند مدت استقرار دولت الکترونیک را در یک بازه زمانی مشخص در دستور کار خود قرار دهند و برای آن نیز بودجه مصوب اختصاص دهند و همزمان با اجرای این طرح به آموزش کارکنان و اطلاع رسانی به عموم شهروندان مبادرت ورزد، لازم به ذکر است به علت بالا بودن حجم فعالیت‌ها در شهرداری از خط مشی تدریجی در اجرای حذف روش قدیمی و جایگزینی روش جدید استفاده گردد، به معنی که از یک سری از فعالیت‌های خاص شروع شده و به مرور زمان کل سازمان را برگیرد فقط نکته مهمی که در اینجا وجود دارد این است که اراده استقرار شهرداری الکترونیک باید به صورت جامع و از طریق وزارت کشور و سپس از طریق طرح‌ها و تمهیدات لازم توسط شهرداریها اجرا گردد.

منابع و مآخذ

۱. اصغرنیا، م. (۱۳۸۸) **ضرورت توجه به دولت الکترونیک با نگاهی خاص به پدیده فساد اداری**. مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، شماره ۹، ص ۴۲-۵۸.

۲. آذر، ع. (۱۳۸۵) **آمار و روش تحقیق**. تهران: نشر سمت، چاپ دم، ص ۱۲۷.

۳. جلالی، ع. (۱۳۸۶) **الزامات پیاده سازی شهرداری**

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

الکترونیکی در ایران، مجله مدیریت دولتی، شماره ۲۹، ص ۱۰۶-۸۹..
۴. حق پناه، ی. (۱۳۹۱) **شهر الکترونیکی گامی‌نوین در جهت دستیابی اهداف شهر سالم** ، مجله برنامه ریزی شهری، شماره ۲۴، ص ۱۳۵-۱۲۰.
۵. رمضانی، ن.، و مرادی، ق. ا. (۱۳۸۸) **تحول اداری مبتنی بر رویکردهای نوین کاهش زمینه‌های بروز فساد اداری**. تهران: انتشارات قوقنوس، چاپ اول، ص۱۰.
۶. سجادی، س. (۱۳۸۷) **پژوهش‌های تجربی در شفافیت عملکرد**. تهران: انتشارات بورس، چاپ اول، ص ۱۲۰.
۷. سرافرازی، م. (۱۳۹۰) **آمادگی الکترونیکی ضرورتی اساسی در استقرار اثربخش شهر الکترونیک و شهرداری الکترونیک**، مجله دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر، شماره ۲۸، ص ۲۰۰-۱۸۲.
۸. سلسله، ع. (۱۳۹۰) **از شهر الکترونیک تا شهرداری الکترونیک**، مجله تحول مدیریت، شماره ۱۶، ص ۱۸۶-۱۷۱.
۹. غلام زاده، د. (۱۳۹۱) **مدیریت عملکرد**. تهران: انتشارات صفار چاپ اول، ص ۴۱.
۱۰. فرمانبر، ا. حمید، حاج سید جوادی، همایون یزدان پناه (۱۳۸۷) **ارزیابی شهرداری الکترونیکی اصفهان**. مجله مدیریت شهری، شماره ۲۲، ص ۸۴-۷۷.
۱۱. فرجپور، م. (۱۳۸۵) **فقر، فساد، تبعیض و عدم شفافیت موانع توسعه در ایران**. تهران: انتشارات مؤسسه فرهنگی رسا، چاپ اول، ص ۱۰-۳۲.
۱۲.کیانی، ا. (۱۳۹۰) **شهر هوشمند ضرورت هزاره سوم در تعاملات یکپارچه شهرداری الکترونیک (ارائه مدل مفهومی اجرایی با تاکید بر شهرداری‌های ایران**، مجله جغرافیا و برنامه ریزی، شماره ۱۹، ص ۳۳-۴۶.
۱۳. مقدسی، ع.، و فیضی، ا. (۱۳۸۸) **موانع استقرار دولت الکترونیک در ایران**. تهران: نشر افکار، چاپ اول، ص ۳۵.
۱۴. یعقوبی، ن. (۱۳۸۸) **دولت الکترونیک رویکرد مدیریتی**. تهران: نشر افکار، چاپ اول، ص ۱۷۸-۲۲۸.

15. Bonze, S. (2005). Information Technology , , Electronic City and Institutional Change. Public Adminstration Review. , Vol.102 .pp. 132-145.
16. Burn, J., & Robins, G. (2003). Moving Toward , Electronic City: A Case of Organizational Manegment. Logistics information managememen. Vol.62 .pp .82-103.
17. Gally , Y. (2009). Performance transparency and local E-Govenrment Services: The Use Application Service Provider. Government Information Quarterly., pp.230-255.
18. Fletcher, P. (2002). The Government Paperwork Elimination Act and Performance transparency. Berlin: INT'L.J Of Public Admin. , pp. 162-175.
19. Tanzi, V. (2010). Performance transparency Around the World: Cases, Consequences, Scope and Cures. New York: pp.137-150 .

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]